

Kari Nissinen

MULTIMEDIAESITYS KAJAANIN SEURAKUNNAN TOIMITILOISTA

Opinnäytetyö
Kajaanin ammattikorkeakoulu
Tradenomikoulutus
Liiketalous
Syksy 2007

**Kajaanin
ammattikorkeakoulu**

OPINNÄYTETYÖ TIIVISTELMÄ

Koulutusala Yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon ala	Koulutusohjelma Liiketalouden koulutusohjelma
Tekijä(t) Kari Nissinen	
Työn nimi Multimediaesitys Kajaanin seurakunnan toimitiloista	
Vaihtoehtoiset ammattiopinnot Markkinointi	Ohjaaja(t) Maarit Vuorinen Toimeksiantaja Kajaanin seurakunta
Aika Syksy 2007	Sivumäärä ja liitteet 35+1
<p>Opinnäytetyön tavoitteena on esitellä Kajaanin seurakunnan toimitiloja ja tärkeimpiä toimintamuotoja. Opinnäytetyön kirjallisessa osiossa kerrotaan Kajaanin seurakunnan nuoriso- ja aikuistyön nykyisestä tilanteesta, tulevaisuuden suunnitelmista ja kehityskohteista sekä multimediaesityksen markkinointiviestinnällisen vaikuttamisen keinoista.</p> <p>Opinnäytetyön olennainen osa on noin 16 minuuttia kestävä Microsoft PowerPoint-multimediaesitys Kajaanin seurakunnan toimitiloista. Multimediaesityksessä näytetään ulko- ja sisäkuvia seurakunnan toimitiloista sekä kerrotaan toimitiloihin liittyvistä tärkeimmistä toimintamuodoista. Esityksen tarkoituksena on saada ihmiset kiinnostumaan enemmän seurakunnan toiminnoista. Esityksen taustalla kuuluu Wolfgang Amadeus Mozartin säveltämää klassista musiikkia.</p> <p>Kajaanin seurakunnan työntekijöiltä ja Kajaanin ammattikorkeakoulun opiskelijatuutoreilta saatujen palautteiden perusteella multimediaesitykseen on tehty joitakin muutoksia. Palautteiden perusteella katsojat kokivat taustamusiikin esitykseen sopivaksi. Opiskelijatuutorit oppivat paremmin tuntemaan Kajaanin seurakunnan toimitilat ja toimintamuodot, kun he olivat katsoneet esityksen. He olivat kiinnostuneita tietämään enemmän seurakunnan asioista.</p>	
Kieli	Suomi
Asiasanat	multimediaesitys, Kajaanin seurakunta, markkinointiviestintä
Säilytyspaikka	☒ Kajaanin ammattikorkeakoulun Kaktus-tietokanta ☒ Kajaanin ammattikorkeakoulun kirjasto

School Business	Degree Programme Business Administration
Author(s) Kari Nissinen	
Title Multimedia Presentation on the Premises of the Parish of Kajaani	
Optional Professional Studies Marketing	Instructor(s) Maarit Vuorinen
	Commissioned by The Parish of Kajaani
Date Autumn 2007	Total Number of Pages and Appendices 35+1
<p>The purpose of the study was to introduce the premises and the main operational modes of the parish of Kajaani. The written part of the study deals with the current situation in youth and adult work, future plans and the development objectives in the parish of Kajaani and the marketing communication means of a multimedia presentation.</p> <p>The essential part of the study is an approximately 16-minute-long Microsoft PowerPoint multimedia presentation on the premises of the parish of Kajaani. The multimedia presentation includes outside and inside photographs of the premises of the parish and tells about the main operational modes of the premises. The purpose of the presentation is to make people more interested in the parish and its operations. Classical music composed by Wolfgang Amadeus Mozart is played on the background.</p> <p>Using the feedback received from the parish employees and the student-tutors of the Kajaani University of Applied Sciences some changes have been made to the content of the multimedia presentation. According to the feedback the viewers experienced background music suitable for the presentation. The student-tutors got information about the premises and the operational modes of the parish better by watching the presentation. They were interested in knowing more things about the parish.</p>	
Language of Thesis	Finnish
Keywords	the multimedia presentation, the parish of Kajaani, marketing communication
Deposited at	☒ Kaktus Database at Kajaani University of Applied Sciences ☒ Library of Kajaani University of Applied Sciences

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	1
2 SUOMEN KANSANKIRKKO	2
2.1 Kajaanin seurakunta	3
2.2 Kajaanin seurakunnan viestintä	3
2.3 Kajaanin seurakunnan nuoriso- ja aikuistyön toimintamuodot	4
2.3.1 Rippikoulutyö ja tavoitteet vuosille 2008 - 2009	5
2.3.2 Nuorisotyö ja tavoitteet vuosille 2008 - 2009	5
2.3.3 Koulu- ja oppilaitostyö ja tavoitteet vuosille 2008 - 2009	5
2.4 Kajaanin seurakunnan aluejako ja toimitilat	6
2.4.1 Vuohengin alue	6
2.4.2 Linnantauksen alue	7
2.4.3 Lehtikankaan alue	9
2.4.4 Vuolijoen alue	9
3 YHTEISÖKUVAN RAKENTUMINEN	10
3.1 Markkinointiviestintä	11
3.2 Imago ja maine	12
3.3 Markkinointiviestintä seurakuntayhteisön toiminnassa	13
4 MULTIMEDIAESITYS	16
4.1 Multimediaesityksen luettavuus	17
4.2 Valokuvat	18
4.3 Värit	19
4.3.1 Valkoinen	20
4.3.2 Sininen	21
4.4 Musiikki	21
4.4.1 Mozart-vaikutus	22
4.4.2 Mozartin pianokonsertto numero 27 B-duuri	23
4.4.3 Mozartin konsertto huilulle ja harpulle C-duuri	23
4.5 Tekijänoikeudet	24
5 MULTIMEDIAESITYS KAJAANIN SEURAKUNNAN TOIMITILOISTA	25
5.1 Esityksen kuvadiat	25

5.2 Esityksen tekstidiat ja taustaväri	26
5.3 Esityksen taustamusiikki	27
5.4 Katselijoiden palaute esityksestä	28
6 POHDINTA	30
LÄHTEET	33
LIITTEET	

1 JOHDANTO

Opinnäytetyön tekijä suoritti noin viiden kuukauden markkinointiharjoittelun Kajaanin seurakunnan omistamassa Joutenlammen kurssikeskuksessa vuonna 2006. Opinnäytetyön aihe selkiintyi Kajaanin ammattikorkeakoulun opintoihin kuuluvan harjoittelun aikana. Kajaanin seurakuntaan liittyvä aihe tuntui sopivalta ja ajankohtaiselta. Seurakunta on toivonut, että sen omistamia toimitiloja ja niissä tapahtuvia toimintamuotoja pitäisi esitellä.

Seurakunnan toimintamuodot on suunnattu nuorten ja aikuisten ikäryhmän edustajille. Opinnäytetyön kohderyhmä on pääasiassa rippikouluikäiset ja nuoret aikuiset. Monilla nuorilla aikuisilla ei ole välttämättä ollenkaan yhteyttä seurakuntaan rippikoulun ja isoskoulutuksen jälkeen. Opinnäytetyössä kerrotaan Kajaanin seurakunnan nuoriso- ja aikuistyön nykyisestä tilanteesta sekä tulevaisuuden suunnitelmista ja kehityskohteista.

Opinnäytetyön keskeinen osa on Microsoft PowerPoint-ohjelmalla tehty noin 16 minuuttia kestävä multimediaesitys Kajaanin seurakunnan toimitiloista. Opinnäytetyössä kerrotaan multimediaesityksen markkinointiviestinnällisen vaikuttamisen keinoista. Cd-levylle poltetussa esityksessä seurakunnan toimitiloihin liittyvien kuvien ja tekstien taustaksi on valittu säveltäjä Wolfgang Amadeus Mozartin 1700-luvulla säveltämää klassista musiikkia. Seurakunnan toimitilakuvien yhteydessä esitellään tärkeimmät toimintamuodot. Multimediaesitys on Kajaanin seurakunnan vapaassa käytössä. Esityksen voi lainata Kajaanin ammattikorkeakoulun kirjastosta.

Kajaanin seurakunnan yksi toive on, että nuoret pysyvät seurakunnan jäseninä koko elämänsä ajan. Nuorten kautta tulevat sukupolvet oppisivat arvostamaan ja käyttämään seurakunnan palveluja luontevasti. Tällä hetkellä on ajankohtaista esitellä ja markkinoida Kajaanin seurakuntaa, koska Vuolijoki liittyi Kajaanin kaupunkiin ja seurakuntaan tammikuussa 2007. Eri-tyisesti nuorille kajaanilaisille ja Kajaanissa opiskeleville on hyvä tiedottaa Kajaanin seurakunnan asioista, jotta he kokevat mahdolliseksi seurakunnan yhteydessä olemisen. Nuorille on hyvä kertoa, että seurakunnan toimintamuodot rakentavat ja tukevat heidän hengellistä kasvua ja kehitystä.

2 SUOMEN KANSANKIRKKO

Suurin osa suomalaisista kuuluu evankelis-luterilaiseen kirkkoon. Tällä hetkellä kirkkoon kuuluu noin 82 prosenttia suomalaisista. Suomessa luterilainen kansankirkko tarkoittaa kirkkoa, johon valtaenemmistö suomalaisista haluaa kuulua. Toinen kansankirkkoon liittyvä peruspiirre on, että se on itsenäinen. Luterilaiseen kirkkoon kuuluminen on tärkeä osa suomalaisuutta. Kirkkoon kuuluminen on koettu edellisiltä sukupolvilta saaduksi kansalliseksi perinnöksi, jota tulee vaalia. (Kauppinen, Särkiö & Hiilamo 2006, 14 - 15.)

Vuoden 2006 tilastojen mukaan luterilaisesta kirkosta eroaminen ja kirkkoon liittyminen lisääntyivät. Vuonna 2006 kirkosta erosi 34 952 henkeä ja kirkkoon liittyi 10 116 henkeä. Vuoden 2006 lopussa suomalaisista 82,4 prosenttia eli yhteensä 4 348 442 henkeä kuului Suomen evankelis-luterilaiseen kirkkoon. Vuonna 2005 kirkkoon kuului 83,1 prosenttia suomalaisista. Vuoden aikana kirkon jäsenmäärä väheni Suomessa 17 813 henkilöllä. (KT 2007, 7.)

Esimerkiksi nuorisotyö liittyy tärkeänä osana evankelis-luterilaiseen kirkkoon. Suomessa rippikoulun käy suurin osa omasta ikäluokasta. Aikuiset ovat vähemmän mukana seurakunnan toiminnassa kuin nuoret. Vajaa kymmenesosa aikuisten ikäryhmästä osallistuu säännöllisesti seurakunnan tilaisuuksiin. (Kauppinen, Särkiö & Hiilamo 2006, 16.)

Uuden tutkimuksen mukaan lähes puolet 20-vuotiaista arvioi rippikoulun vaikuttaneen myönteisesti heidän suhtautumiseensa kirkkoon. Kirkon tutkimuskeskuksen tutkijan Kati Niemelän (Rytkönen 2007, 3) mukaan rippikoululla on erittäin suuri merkitys, jos seurakunnan nuorten halutaan saavan myönteinen kuva kirkosta. Pian rippikoulun jälkeen tehdyn kyselytutkimuksen perusteella rippikoulun onnistumisella oli selvä vaikutus nuorten uskonnollisiin asenteisiin.

Suomessa on viime vuosien aikana havaittu, että kirkon ja 20 - 35-vuotiaiden henkilöiden välinen yhteys on heikentynyt. Monet nuoret aikuiset eivät löydä paikkaansa seurakunnasta, joten he voivat helposti erota kirkon yhteydestä. Monissa tutkimuksissa ja työryhmissä pyritään selvittämään syitä eroamiseen ja etsimään keinoja nuorten aikuisten kohtaamiseen kirkossa. Erilaisten syiden takia ihmiset kokevat kristillisen uskon ja seurakunnan itselleen vie-

raaksi tai merkityksettömäksi. Erilaisten keinojen avulla on pyrittävä tavoittamaan ja palvelemaan nuoria aikuisia, jotta heidän kristillinen identiteettinsä vahvistuisi. (Kauppinen, Särkiö & Hiilamo 2006, 66.)

2.1 Kajaanin seurakunta

Kreivi Pietari Brahe perusti Kajaanin kaupungin vuonna 1651. Samana vuonna Brahe antoi linnan saarnaajalle kirkkoherran oikeudet. Kajaanin seurakunnan perustamisvuosi on 1651. (Lämsä 1997, 5.)

Vuoden 2006 aikana Kajaanin seurakuntaan liittyi 62 henkilöä. Kajaanin seurakunnasta erosi 254 henkilöä. Positiivinen asia Kajaanin seurakunnan tilanteessa on, että seurakuntaan liittyjien määrä hieman kasvoi ja seurakunnasta eronneita oli vähemmän kuin vuonna 2005. (Oikarinen 2007, 2.)

Vuosi 2007 on tuonut muutoksia Kajaanin seurakuntaan. Vuolijoki liittyi tammikuussa 2007 Kajaanin kaupunkiin ja seurakuntaan. Vuoden 2007 seurakuntaliitoksen jälkeen Kajaanin seurakuntaan kuului 31 879 seurakuntalaista. (Kajaanin seurakunta, 2007.)

Seurakuntaliitoksen seurauksena Kajaanin seurakunnan toimitilat ja toimintamuodot lisääntyivät. Muutoksista on tarpeellista tiedottaa mahdollisimman selkeästi ja kiinnostavasti jatkossakin. Tiedotuksen tulisi olla avointa, jotta ihmiset saadaan paremmin tietoisiksi erilaisista toimitiloista ja toimintamuodoista. Avoimen tiedotuksen kautta on hyvä mahdollisuus saada heidät kiinnostumaan enemmän seurakunnan asioista ja osallistumaan aktiivisemmin seurakunnan toimintaan.

2.2 Kajaanin seurakunnan viestintä

Kajaanin seurakunnan toiminta-ajatuksena on rohkaista ihmisiä elämään kristittyinä ja pysymään seurakunnan jäseninä. Seurakunta haluaa tiedottaa avoimesti toiminnastaan. Kajaanin seurakunnan viestinnän ja koko työyhteisön suurena haasteena on saada vuolijokelaiset so-

peutumaan uuteen seurakuntayhteyteen. (Kajaanin seurakunnan toimintasuunnitelma 2007, 20.)

Kajaanin seurakuntalehti ilmestyy 16 kertaa vuoden 2007 aikana. Seurakuntalehteä jaetaan kajaanilaisten ja vuolijokelaisten talouksiin. Seurakuntalehti on myös luettavana Internetissä Kajaanin seurakunnan kotisivuilla. Seurakunnan tiedottaja ja päätoimittaja huolehtivat seurakuntalehden tiedottamisesta. (Kajaanin seurakunnan toimintasuunnitelma 2007, 20.)

2.3 Kajaanin seurakunnan nuoriso- ja aikuistyön toimintamuodot

Isoskoulutus on Kajaanin seurakunnassa tärkeä osa nuorisotyötä. Se muodostaa nuorisotyön rungon. Isoskoulutus kestää 1 - 2 vuotta. Näiden vuosien aikana koulutettavat saavat erilaisia valmiuksia toimia rippikoululeirin ryhmänohjaajina, kerhonohtajina tai muissa vastaavissa vastuullisissa tehtävissä. Koulutuksen aikana nuori pystyy toteuttamaan ja soveltamaan rippikoulussa opittuja asioita käytännön tilanteissa ja erityisesti kokemaan millainen merkitys uskon asioilla todellisuudessa on. Uskon vaikutuksena käytöstävät kuten rehellisyys, auttavaisuus ja ahkeruus tulevat luonteviksi tavoiksi nuorten elämässä. Koulutuksessa opetetaan myös ryhmätyötaitoja ja vastuun kantamista. (Komulainen, Peltola, Perälä, Ranta, Ripatti, Särkiö & Tiensuu 1998, 33.)

Seurakunnan nuorisotyö muodostuu myös erilaisista ohjelmista, joiden tarkoituksena on herättää nuorten kiinnostus seurakuntaa kohtaan. Seurakunta järjestää esimerkiksi yhteisiä nuorten iltoja, raamattupiirejä ja kitara- ja lauluryhmätoimintaa. Tällaiset tilaisuudet on suunnattu erikoisesti niille nuorille, jotka kokevat seurakunnan nuorisotyön vieraaksi. On tärkeää, että mahdollisimman monelle nuorelle niin Kajaanissa kuin myös muualla Suomessa selkiintyy nuorisotyön merkitys omassa elämässään. (Komulainen, Peltola, Perälä, Ranta, Ripatti, Särkiö & Tiensuu 1998, 33.)

Ihminen on 20 - 30 vuoden ikäisenä erilaisten valintatilanteiden edessä. Hän itsenäistyy ja järjestää omaa elämäänsä. Nuori aikuinen miettii opiskeluun ja ammatinvalintaan liittyviä kysymyksiä. Hän solmii usein pysyvän ihmissuhteen. Jos seurakunnan toiminta on säilynyt läheisenä nuoren elämässä, se toimii kantavana tekijänä esimerkiksi nuoren siirtyessä uudelle opiskelupaikkakunnalle. Opiskelemaan lähtevä nuori aikuinen voi uudella opiskelupaikka-

kunnallaan osallistua paikallisen seurakunnan tilaisuuksiin. (Komulainen, Peltola, Perälä, Ranta, Ripatti, Särkiö & Tiensuu 1998, 34.)

2.3.1 Rippikoulutyö ja tavoitteet vuosille 2008 - 2009

Kajaanissa rippikoulu tavoittaa yli 90 % 15-vuotiaiden nuorten ikäryhmästä. Rippikoulun kautta muodostuu myös luontevia yhteyksiä nuorten koteihin. Kajaanissa nuoria tulee runsaasti mukaan rippikoulun jälkeiseen avustaja- ja isoskoulutukseen. (Kajaanin seurakunnan toimintasuunnitelma 2007, 31.)

Kajaanin seurakunnan tavoitteena on, että rippikoululaiset kokevat olevansa tärkeä osa seurakuntaa ja sen toimintaa. Kotien ja perheiden kanssa tehtävää yhteistyötä kehitetään jatkossakin. Joutenlammen kurssikeskukseen rakennetaan leirikirkko, joka palvelee rippikoulujen ja muun toiminnan hartauselämää. Seurakuntakeskusten ja erityisesti Joutenlammen kurssikeskuksen tiloja ja kalustoa uusitaan, jotta ne entistä paremmin soveltuvat esimerkiksi pienryhmien toimintaan. (Kajaanin seurakunnan toimintasuunnitelma 2007, 32.)

2.3.2 Nuorisotyö ja tavoitteet vuosille 2008 - 2009

Nuoria kannustetaan pysymään seurakuntayhteydessä. Kajaanin seurakunnan suosittuja toimintamuotoja ovat retket ja leirit. Nuoret haluavat yhdessä kokoontua laulamaan, toimimaan ja hiljentymään. Seurakunnan jatkuvana haasteena on huomioida kesäajan toiminta ja varttuneet nuoret. Kajaanin seurakunnan toiveena on myös saada oma nuorisotyön toimitila kaupungin keskustasta, mikä mahdollistaisi toiminnan erityisesti peruskoulun jälkeisten ikäluokkien kanssa. (Kajaanin seurakunnan toimintasuunnitelma 2007, 32 - 34.)

2.3.3 Koulu- ja oppilaitostyö ja tavoitteet vuosille 2008 - 2009

Koulu- ja oppilaitostyön tarkoituksena on tukea peruskoulujen sekä toisen ja korkean asteen oppilaitosten väkeä elämään ja toimimaan rohkeasti seurakuntayhteydessä. Tällä hetkellä Kajaanin seurakunnan yhteistyö useimpien koulujen kanssa eri alueilla toimii hyvin. Oppilaitos-

työssä kohdataan uusia ja vanhoja opiskelijoita, tarjotaan keskustelumahdollisuuksia sekä järjestetään jumalanpalvelus- ja hartaustilaisuuksia. (Kajaanin seurakunnan toimintasuunnitelma 2007, 35.)

Kajaanin seurakunnan pyrkimyksenä on kehittää jatkuvasti koulu- ja oppilaitosyhteistyötä. Sen tavoitteena on toimia tulevaisuudessakin yhteistyössä koulujen ja oppilaitosten kanssa. Seurakunta haluaa toimia auttavana, hoitavana ja hiljentymiseen rohkaisevana yhteisönä. Se ottaa avoimesti vastaan opiskelijoiden ja oppilaitosten henkilökunnan ideoita. Kajaanin seurakunta erityisesti toivoo, että oppilaitostyön kokoava toiminta kehittyy. (Kajaanin seurakunnan toimintasuunnitelma 2007, 36.)

2.4 Kajaanin seurakunnan aluejako ja toimitilat

Kajaanin seurakunta on toiminnan osalta jaettu Vuohengin, Linnantauksen, Lehtikankaan ja Vuolijoen alueeseen. Vuohengin alueella on Kajaanin kirkko, Keskuseurakuntakoti, Puistolän seurakuntakoti, Karoliinan Kamari ja Seurakunnan virastotalo. Linnantauksen alueeseen kuuluu Linnantauksen seurakuntakeskus, Nakertajan seurakuntakoti, Vanha kappeli, Paltaniemen kuvakirkko, Valon kappeli ja Joutenlammen kurssikeskus. Lehtikankaan alueella on Lehtikankaan seurakuntakeskus. Vuolijoen alueeseen kuuluu Vuolijoen kirkko, Vuolijoen seurakuntatalo, Männistön leirikeskus ja Otanmäen seurakuntatalo. (Kajaanin seurakunta, 2007.)

2.4.1 Vuohengin alue

Kajaanin kirkko

Vuonna 1896 valmistuneessa Kajaanin kirkossa on sunnuntaisin messu klo 10.00. Kirkossa järjestetään muun muassa kirkollisia toimituksia, seuroja ja konsertteja. Viikko-ohjelma on tarkemmin nähtävissä seurakuntalehdessä ja kirkon pihalla olevassa ilmoitustaulussa. Kirkossa järjestetään nuorille kerran kuukaudessa viikonlopun yhteydessä Hiljaisuuden messu klo 18.00. Messun musiikkina on nuoren seurakunnan veisut ja virret. Musiikista huolehtii seurakunnan oma nuorten musiikkiryhmä Disciples. (Kajaanin seurakunta, 2007.)

Keskuseurakuntakoti

Keskuseurakuntakodissa järjestetään säännöllisesti esimerkiksi seuroja, raamattu- ja lähetyspiirejä, kerhotoimintaa ja myyjäisiä sekä kuoroharjoituksia laulajille. Seurakuntakoti on myös perhejuhlien pitopaikka. (Kajaanin seurakunta, 2007.)

Puistolan seurakuntakoti

Puistolan seurakuntakodissa järjestetään talviaikana viikkomessuja kerran kuukaudessa. Seurakuntakodissa on muun muassa kerhotoimintaa ja keskustelupiirejä aikuisille. Siellä voi myös järjestää perhejuhlia. (Kajaanin seurakunta, 2007.)

Karoliinan Kamari

Karoliinan Kamarissa on joka toinen tiistai klo 18.30 - 20.30 ”opiskelijoiden olohuone”. Muina aikoina Karoliinan Kamarissa on muun muassa kerhotoimintaa varttuneelle väelle. (Kajaanin seurakuntalehti 28.9.2007, 6.) Opiskelijoiden olohuone tarjoaa kahvia, teetä, sämpylää ja musiikkia. Olohuoneeseen ovat kaikki tervetulleita. Olohuone on nuorten kohtaamispaikka, jossa voi vaihtaa ajatuksia toisten nuorten kanssa. (Pettersson 2007, 3.)

Seurakunnan virastotalo

Seurakunnan virastotalon Kirkkoherranvirasto esimerkiksi ylläpitää seurakunnan jäsenrekisteriä ja antaa virkatodistuksia. Virasto käsittelee kirkollisten toimitusten ajanvaraukset ja pappista koskevat toimituspyynnöt. Tarvittaessa on mahdollisuus tavata muun muassa seurakunnan opiskelijapappi. (Kajaanin seurakunta, 2007.)

2.4.2 Linnantauksen alue

Linnantauksen seurakuntakeskus

Linnantauksen seurakuntakeskuksessa on messu sunnuntaisin klo 12.00 ja Linnan rukoushetki keskiviikkoisin klo 13.00. Seurakuntakeskus on esimerkiksi kerho- ja pienryhmätoiminnan sekä perhejuhlien pitopaikka. Kirkkosalissa on hyvä akustiikka, joten siellä järjestetään

esimerkiksi urku- ja kuorokonsertteja. Esiintyjät saapuvat Linnantaukseen eri puolilta Suomea. (Kajaanin seurakunta, 2007.)

Nakertajan seurakuntakoti

Nakertajan seurakuntakodissa järjestetään viikkomessu 1 - 2 kertaa kuukaudessa. Seurakuntakodin muu toiminta muodostuu esimerkiksi raamattu- ja lähetyspiireistä, kerhoista sekä perhejuhlista. (Kajaanin seurakunta, 2007.)

Vanha kappeli

Vanha kappeli sijaitsee Kajaanin seurakunnan vanhan hautausmaan vieressä ja Paltaniemelle vievän tien varrella. Vanhassa kappelissa järjestetään siunaustilaisuuksia, joten muuta toimintaa siellä ei ole. (Kajaanin seurakunta, 2007.)

Paltaniemen kuvakirkko

Paltaniemen kuvakirkko on valmistunut vuonna 1726 ja sen omistaa Paltamon seurakunta. Kajaanin seurakunta vuokraa kuvakirkkoa omaan toimintaansa. Kuvakirkossa on jumalanpalveluksia kesäisin ja jouluaattona. Kirkko on suosittu erityisesti kesäaikana hääkirkkona. (Kajaanin seurakunta, 2007.)

Valon kappeli

Valon kappeli sijaitsee Paltaniemellä kuvakirkon läheisyydessä. Siellä järjestetään muun muassa siunaustilaisuuksia ja konsertteja. Kainuun alueen ainoa krematorio on Valon kappelin yhteydessä. (Kajaanin seurakunta, 2007.)

Joutenlammen kurssikeskus

Joutenlammen kurssikeskus sijaitsee noin 15 km Kajaanista pohjoiseen, Salmijärven alueella ja kauniin lammen rannalla. Kurssikeskukseen kuuluu myös Kankaalan leirialue. Joutenlammen kurssikeskuksessa järjestetään seurakunnan rippikoululeirit ja monipuolista leiritoimintaa eri-ikäisille seurakuntalaisille. Kurssikeskus tarjoaa esimerkiksi majoitus-, ruokailu-, juhla- ja virkistyspäiväpalveluja seurakunnan omaan ja ulkopuoliseen toimintaan. (Joutenlammen kurssikeskus, 2007.)

2.4.3 Lehtikankaan alue

Lehtikankaan seurakuntakeskus

Lehtikankaan seurakuntakeskuksessa on talviaikana messu sunnuntaisin klo 12.00 ja kesäaikana viikkomessu torstaisin klo 19.00. Seurakuntakeskuksessa järjestetään esimerkiksi lähetyspiirejä, perhekerhoja ja perhejuhlia. (Kajaanin seurakunta, 2007.)

2.4.4 Vuolijoen alue

Vuolijoen kirkko

Vuonna 1906 valmistunut Vuolijoen kirkko kuuluu Kajaanin seurakuntaan, koska Vuolijoki liittyi Kajaanin kaupunkiin ja seurakuntaan tammikuussa 2007. Vuolijoen kirkonkylä sijaitsee noin 44 km Kajaanista länteen. Kirkossa on sunnuntaisin messu klo 10.00. Viikoittainen ohjelma on tarkemmin nähtävissä seurakuntalehdessä. (Kajaanin seurakunta, 2007.)

Vuolijoen seurakuntatalo

Seurakuntatalo on Vuolijoen kirkon vieressä. Siellä järjestetään muun muassa seuroja, raamattu- ja lähetyspiirejä, perhejuhlia sekä koulutustilaisuuksia. (Kajaanin seurakunta, 2007.)

Otanmäen seurakuntatalo

Seurakuntatalo sijaitsee noin 11 km Vuolijoen kirkonkylältä etelään. Siellä on messu joka toinen sunnuntai klo 12.00. Osa messusta toimitetaan myös arabian kielellä. Seurakuntatalossa järjestetään esimerkiksi kerhotoimintaa ja perhejuhlia. (Kajaanin seurakunta, 2007.)

Männistön leirikeskus

Männistön leirikeskus sijaitsee suuren Oulujärven rannalla noin 5 km Vuolijoen keskustasta. Se on tarkoitettu seurakunnan kesäajan toimintaan. Siellä järjestetään Vuolijoen alueen rippikoululeirit ja muita leirejä eri-ikäisille seurakuntalaisille. (Kajaanin seurakunta, 2007.)

3 YHTEISÖKUVAN RAKENTUMINEN

Viestintä on yksi yhteisön keino saavuttaa tavoitteita. Yhteisöviestintä rakentaa yhteisökuvaa ja varmistaa vuorovaikutteisen tiedonvälityksen. Yhteisöviestintä on suunniteltua, johdettua ja tavoitteellista toimintaa, jonka onnistuminen perustuu ammatilliseen osaamiseen ja kaikkien yhteisössä työskentelevien henkilöiden omaan pyrkimykseen saavuttaa tavoitteet. Viestinnän onnistuminen vaatii myös taitoa suoriutua yllättävistäkin tilanteista yhteisön edun mukaisesti. Yhteisöviestintä on onnistunut, kun yhteisölle tärkeiden ihmisten mielikuva yhteisöstä on positiivinen ja vuorovaikutteinen tiedonkulku on vilkasta. Kun viestintä onnistuu, se antaa hyvän tuen yhteisön päivittäiselle ja pitkäjänteiselle toiminnalle. (Siukosaari 2002, 11.)

Kajaanin seurakunta yhteisönä ei ole yksin tässä yhteiskunnassa. Eri viranomaiset ja päätöksentekijät tekevät seurakuntaa koskevia päätöksiä. Yhteisöt ovat osa yhteiskuntaa. Yhteiskunta on oikeutettu tietämään yhteisön asioita. Esimerkiksi Kajaanin seurakunnalle on eduksi, että monet henkilöt ja ryhmät tuntevat sen. Siukosaaren (2002, 131) mukaan viestinnän kautta tiedotetaan yhteisön asioista ulospäin ja pidetään yhteyttä erilaisiin ryhmiin yhteisön ympärillä. Viestintä rakentaa yhteisökuvaa yhteisölle tärkeille kohderyhmille.

Markkinointi kuuluu yhteisön toimintasuunnitelmaan. Se kuuluu kaikille yhteisöön kuuluville henkilöille. Markkinointi on toimintaa, jonka pyrkimyksenä on saada uusia asiakkaita ja säilyttää vanhat asiakkaat. Asiakassuhdemarkkinointi tarkoittaa kaikkea sellaista toimintaa, jonka kautta kannattavia asiakassuhteita luodaan, kehitetään ja ylläpidetään. (Kuusela 1998, 17 - 26.)

Asiakkaisiin keskittyminen liittyy markkinoinnin keskeiseen ajattelutapaan. Yhteisössä keskittyy aikaisempaa enemmän asiakassuhteiden määrätietoiseen luomiseen, ylläpitämiseen ja hyödyntämiseen. Asiakassuhdemarkkinointi on kokonaisuus, jonka lähtökohtana on asiakkuuksien kannattavuus ja molempien osapuolien tyytyväisyys. (Bergström & Leppänen 2003, 407.)

Hyvien tunteiden rakentaminen asiakkaiden mieliin on keskeinen tekijä markkinoinnin onnistumisessa. Käytännössä mielikuvamarkkinoinnilla tarkoitetaan kaikkea sellaista esimerkiksi

seurakunnan toimintaa, joilla luodaan asiakkaille mielikuvia yhteisöstä sekä sen tuotteista ja palveluista. Kohderyhmään kuuluu nykyiset ja uudet asiakkaat. Mielikuvalla tarkoitetaan esimerkiksi asiakkaiden kokemusten, ennakkoluulojen, tietojen ja asenteiden määrää yhteisössä. Mielikuva on pääasiassa mielipidekysymys, koska ihmisen mieltymykset ja arvoperustat vaikuttavat siihen, miten hän suhtautuu yhteisöön. (Viitanen 2003, 11 - 12.)

Yhteisökuva ja mielikuvat yhteisöstä tarkoittavat samaa asiaa, joten vain näkökulmassa on ero. Yhteisökuva, jota rakennetaan, muodostuu yhteisön näkökulmasta. Mielikuviiin vaikuttavat vahvasti ihmisten kokemukset yhteisöstä. Myös toisten ihmisten kertomat kokemukset yhteisöstä, sen palveluista ja tuotteista vaikuttavat ihmisten mielikuviiin. Jos ihmisillä ei ole omakohtaista kokemusta esimerkiksi yhteisön palveluista, he kuuntelevat herkästi toisten ihmisten mielipiteitä. (Siukosaari 2002, 45.)

Positiivinen mielikuva parantaa suhteen syventymistä ja yhteisölle myönteisten päätösten syntymistä. Mielikuvaa kannattaa pyrkiä tietoisesti rakentamaan. Viestinnän tehtävä on luoda odotuksia ja antaa lupauksia. Toiminnan tehtävä on täyttää odotukset. Ilman odotusten täytymistä ei synny esimerkiksi pitkäaikaista asiakassuhdetta. (Pohjola 2003, 34.)

Näköhavaintoon perustuva visuaalinen viestintä on erittäin hyvä ja nopea keino viestiä asioista nykyajan maailmassa, jossa elämänrytmi nopeutuu jatkuvasti. Visuaalinen viestintä herättää ihmisten mielikuvia. Ihmiset tekevät valintoja joko tottumusten tai tiedostamattomasti mielikuvien perusteella. Visuaalisen viestinnän keskeisiin tehtäviin kuuluu pääasiassa vaikutelman luominen ja esteettisen tai elämyksellisen lisäarvon yhdistäminen esimerkiksi yhteisön tarjoamiin palveluihin. (Viitanen 2003, 12.)

3.1 Markkinointiviestintä

Markkinointiviestintä on yhteisön ulkopuolella tapahtuvaa viestintää, jonka tarkoituksena on saada aikaan kysyntää tai kysyntään positiivisesti vaikuttavia ilmiöitä. Markkinointiviestintään sisältyy esimerkiksi suhdetoiminta, julkisuus ja mainonta. (Juholin (2004, 173.) Yhteydenpito ja tiedotus ovat tärkeitä vaikuttajia yhteisökuvan rakentumisessa. Markkinointiviestintä on näkyvää ja vaikuttavaa. Markkinointiviestinnällä rakennetaan yrityskuvaa, vaikka kyseessä olisivat tuotteet ja palvelut. (Siukosaari 2002, 45.) Esimerkiksi Kajaanin seurakunnan toimiti-

larakennukset sisä- ja ulkopuolelta, esitteet, julkaisut sekä www-kotisivut vaikuttavat merkittävästi yhteisökuvan muodostumiseen.

Seurakunnalle on tärkeää, että sen toimitilat ja toimintamuodot ovat mahdollisimman monen ihmisen tiedossa. Bergströmin ja Leppäsen (2003, 273) mukaan markkinointiviestinnän avulla saadaan yhteisön tarjoamat tuotteet ja palvelut näkyväksi. Viestinnän eri keinoin luodaan tunnettavuutta, yrityskuvaa sekä annetaan tietoa tuotteista ja palveluista.

Yhteisö viestii koko ajan esimerkiksi nimellään, visuaalisella ilmeellään, sijainnillaan, tuotteillaan ja palveluillaan. Yhteisössä täytyy miettiä millaiseen viestintään sen pitäisi pyrkiä tietoisesti ja suunnitellusti. Viestinnällä pyritään siihen, että yhteisöstä saadut tiedot ja mielikuvat eivät olisi sattumanvaraisia ja täysin kontrolloimattomia. Markkinointiviestinnällä on tärkeä merkitys itse yhteisölle ja sen sidosryhmille. (Vuokko 2003, 11.)

3.2 Imago ja maine

Yhteisön imago tai maine muodostuu monesta tekijästä. Esimerkiksi maineeseen vaikuttaa mitä yhteisö tekee, mitä se kertoo omista toimintamuodoistaan ja mitä muut ihmiset siitä kertovat. Esimerkiksi seurakuntayhteisön työntekijät, jäsenet ja luottamushenkilöt viestittävät sanallisesti ja sanattomasti siitä, mikä yhteisölle on tärkeää ja miten se toimii. Eräs johtaja on kerran todennut, että mitä hyötyä on hyvistä tuotteistamme ja palveluistamme, ellei kukaan tiedä niistä mitään. (Juholin 2004, 149.)

Imago muodostuu yrityskuvasta ja visuaalisuuteen perustuvasta mielikuvasta yhteisöstä. Uskomukset ja mielikuvat vaikuttavat imagon muodostumiseen. Imagon muodostumiseen vaikuttaa se, mitä yhteisö haluaa sidosryhmien ajattelevan itsestään. Maine määritellään siten, että se muodostuu sidosryhmien tekemästä arvioinnista yhteisöstä mielikuvien ja kokemusten kautta. Yhteisön täytyy ymmärtää, että imago rakennetaan ja maine ansaitaan. (Aula & Heinonen 2004, 61.)

Maine tarkoittaa luottamusta. Hyvämaineinen yhteisö nauttii tärkeimpien sidosryhmiensä luottamusta ja se rakentaa omalla toiminnallaan eräänlaista luottamuspääomaa. Tässä mielessä maine pureutuu ikään kuin liiketoiminnan perusyttimeen. Yhteisöjen ja sidosryhmien on

luotettava toisiinsa samalla tavoin kuin jääkiekkojoukkueen pelaajien täytyy luottaa siihen, että toiset pelaajat toimivat sopimuksen mukaisesti. Luottamuksen rakentaminen on vaikea tehtävä. Yhteisö ei ansaitse sidosryhmiensä luottamusta helposti, vaan aina jatkuvilla hyvillä teoilla ja toimintatavoilla. Maineen luomiseen, rakentamiseen ja säilyttämiseen täytyy paneutua huolellisesti. (Aula & Heinonen 2004, 66.)

Aulan ja Heinosen (2004, 37) mukaan hyvän maineen saavuttamiseksi ei riitä, että yhteisö tekee asioita oikein ja oikeita asioita. Yhteisön täytyy osata kertoa tekemisistä muille. Yhteisön pitää aktiivisesti pyrkiä vaikuttamaan sitä koskeviin mielikuviiin teoilla ja kaikella viestinnällään.

3.3 Markkinointiviestintä seurakuntayhteisön toiminnassa

Multimediaesitys Kajaanin seurakunnan toimitiloista kuuluu markkinointiviestinnällisen vaikuttamisen keinoihin. Multimediaesitys on yksi ulkoisen viestinnän apuväline. Esityksen avulla voi kertoa seurakunnan asioista yhteistyö- ja kohderyhmille. Seurakunta yhteisönä joutuu tekemään yhteistyötä erilaisten ulkoisten yhteistyö- ja kohderyhmien kanssa, jotta se saavuttaa tavoitteitaan. Esimerkiksi nuorten ryhmissä tehdyt tavoitteet ja päätökset vaikuttavat Kajaanin seurakunnan toimintaan. Tärkeillä asiakasryhmillä täytyy olla seurakunnan tarjoamista toimintamuodoista riittävästi oikeita tietoja. Siukosaari (2002, 131) toteaa, että on tarpeellista tiedostaa, että jotkut asiakasryhmät voivat omalla toiminnallaan edistää tai jarruttaa yhteisön kehitystä.

Segmentointi kuuluu markkinoinnin perusanastoon. Segmentti on asiakaskohderyhmä, jonka yhteisö haluaa saada asiakkaakseen. Markkinoilta täytyy löytyä sellainen kohderyhmä, joka kokee, että esimerkiksi tuote tai palvelu on tehty juuri heitä varten. (Rope 2005, 46.)

Opinnäytetyön pääkohderyhmänä on erityisesti rippikouluikäiset ja nuoret opiskelijat. Nuoret opiskelijat kuuluvat nuorten aikuisten ryhmään. Tornivaara (2007, 2) toteaa, että tyypillistä nuorta aikuista on lähes mahdoton määritellä. Nuori aikuinen voi olla esimerkiksi 18- tai 35-vuotias opiskelija. Nuoret aikuiset elävät erilaisissa elämäntilanteissa ja ajattelevat eri tavoin itsestään, maailmasta ja Jumalasta.

Aikuisuuteen liittyvässä elämänvaiheessa olevia ihmisiä yhdistää kuitenkin yksi asia. He ovat monien suurten valintatilanteiden edessä. Oman elämän suunnittelu, opiskelu- ja työpaikan valinta, itsenäisen elämän opettelu ja ihmissuhteisiin liittyvät kysymykset ovat asioita, joita nuoret aikuiset joutuvat syvällisesti pohtimaan. Seurakuntayhteisö olisi mielellään tukemassa ja auttamassa aikuistuvaa nuorta näissä kysymyksissä. (Tornivaara 2007, 3.)

Yhteiskunnassa on kova kilpailu nuoren aikuisen huomiosta. Mainostajille ja medialle työuraansa aloitteleva aktiivinen nuori aikuinen on ensisijaista kohderyhmää. Suurin osa television ja radion ohjelmatarjonnasta on suunnattu noin 20-vuotiaille. Myös vapaa-ajan palveluiden tarjoajat ja lukemattomat hyväntekeväisyysjärjestöt kilpailevat nuorten aikuisten huomiosta ja ajasta. (Tornivaara 2007, 3.)

Kun opiskelu- ja työelämän vaatimukset kasvavat jatkuvasti, ei ole ihme, ettei aikaa seurakuntayhteydelle ja hiljentymiselle löydy helposti. Nuori aikuinen kasvaa ympäristössä, jossa hänellä on monia mahdollisuuksia vaikuttaa. Hän on tottunut elämään vuorovaikutuksessa ja odottaa sitä myös seurakunnalta. (Tornivaaran 2007, 3 - 4.)

Kaikkia seurakuntalaisia ei voi tavoittaa toiminnan ja tapahtumien kautta. Seurakunnan toiminnasta tiedottaminen on erityisen tärkeää niille, jotka eivät ole siihen syystä tai toisesta osallistuneet. Seurakunta ei enää voi pitää asemaansa seurakuntalaisten arkipäivässä ja mielikuvissa itsestään selvänä, vaan säilyttääkseen asemansa, sen on tiedotettava itsestään ja toiminnastaan ammattitaitoisesti ja ajanmukaisesti. (Tornivaara 2007, 16.) Nuoret ovat tulevaisuuden päättäjiä. Heidän myönteinen asenne ja tietotaso seurakunnasta edistävät ja parantavat Kajaanin seurakunnan tulevaisuuden näkymiä niin yhteiskunnallisissa kuin uskonnollis-sakin asioissa.

Mitä enemmän henkilöllä on kontakteja seurakunnan kanssa, sitä positiivisempi ja elävämpi mielikuva seurakunnasta ja kirkosta hänelle muodostuu. Seurakuntayhteys ravitsee uskon kasvua ja antaa välineitä Jumalasuhteen hoitamiseen. Haasteena on ymmärtää uudelleen käsitys siitä, miten tätä yhteyttä ylläpidetään ja vahvistetaan. Kirkon sanoma on kautta aikojen pysyvä ja muuttumaton. (Tornivaara 2007, 6 - 7.) Kirkon sanoman julistaminen seuraaville sukupolville on Kajaaninkin seurakunnan perustehtävä.

Kun seurakuntalainen saa laadukasta ja oikeaa tietoa seurakunnastaan, hän kokee olevansa seurakunnalle tärkeä. Hyvä viestintä vaikuttaa kauaskantoisesti seurakunnasta ja kirkosta saatuun mielikuvaan ja seurakuntalaisten sitoutumiseen. (Tornivaara 2007, 16.) Paras tulos nuorten aikuisten parissa tehtävälle työlle saadaan seurakunnan työalojen yhteistyöllä. Nuorten aikuisten työ ei ole pelkästään oma työalansa, vaan jokaisella työalalla on siihen yhtymäkohtia: aikuis- ja nuorisotyöllä, diakonialla sekä lapsi- ja perhetyöllä. (Tornivaara 2007, 11.)

4 MULTIMEDIAESITYS

Microsoft PowerPoint on tarkoitettu esitysgrafiikan julkaisemiseen. Ohjelma ei ole oikeastaan multimediatyökalu, mutta monissa tapauksissa se soveltuu hyvin esimerkiksi yhteisöesitysten tai opetusmateriaalin laadintaan. Valmiiden rakenne- ja ulkoasumallien avulla on helppo tehdä esityksiä, jotka voi julkaista myös www-sivuilla. PowerPoint-esitys rakentuu dioista, jotka voivat sisältää tekstiä, grafiikkaa, kuvia, ääntä ja videoita. Esitykseen voidaan tehdä erilaisia toiminnallisuuksia, jotka esimerkiksi määrittelevät dian vaihtumisen. (Keränen, Lamberg & Penttinen 2005, 358.)

Microsoft PowerPointin avulla voi muuttaa diaesityksen automaattisesti multimediaesitykseksi, kun lisää siihen esimerkiksi äänitiedostoja ja määrittää diojen ajoituksia. PowerPointin voi määrittää toistamaan ääntä automaattisesti. (Trainer 2003, 217.) Multimedian monipuolista sisältöä voidaan hyödyntää usealla alueella. Multimediaa käytetään muun muassa markkinointi-, opetus- ja viihdeohjelmissa. Esimerkiksi kielenopetusohjelmissa opetettava asia voidaan esittää mielenkiintoisesti ja havainnollisesti, kun käytetään tekstin ja kuvan tukena ääntä ja animaatiota. (Keränen, Lamberg & Penttinen 2005, 24.)

Multimedialla tarkoitetaan suoraviivaisesti etenevää sovellusta, jonka etenemistapaan käyttäjä ei voi vaikuttaa. Sovellus on kokoelma eri mediatyyppejä sisältäviä tietoja, joita käyttäjä voi seurata ennalta määriteltyä reittiä pitkin. Multimediaesitys etenee lineaarisesti, joten se käydään läpi alusta loppuun. Tavallinen televisio-ohjelma on ikään kuin multimediaesitys. Multimedian peruselementtinä on tavallinen lineaarinen teksti, jolla on alku ja loppu. Tekstiä saadaan mielenkiintoisemmaksi, kun sen yhteyteen lisätään kuvia. Kuvien tehtävänä ei ole pelkästään piristää, vaan niiden kautta myös välitetään lisää tietoa. Multimediaa esitetään luonteensa takia vain digitaalisessa muodossa olevissa teoksissa. Tavallisimmin multimediaa esitetään Internetin www-sivuilla sekä cd-rom- ja dvd-teoksissa. (Paananen 2001, 268 - 271.)

Kun kopioi esityksen cd-levylle, kannattaa varmistaa, että linkitetyt tiedostot ovat samassa kansiossa esityksen kanssa. Tiedostojen linkittäminen onnistuu, kun käyttää pakkaaminen cd-levyä varten -toimintoa. Tämä toiminto kopioi kaikki linkitetyt tiedostot esityksen kanssa samaan sijaintiin cd-levylle ja päivittää ne samalla automaattisesti. (Microsoft, 2007.)

Multimediaesitys on tietotekniikan sovellus esimerkiksi yhteisöesittelyssä. Tietokoneen kautta esitykseen saadaan muun muassa tekstiä, ääntä ja kuvamateriaalia. Esitystä voidaan muokata erilaisia asiakasryhmiä kiinnostavaksi kokonaisuudeksi. Sitä voi seurata tietokoneelta tai videotykin välityksellä suurelta valkokankaalta. Esitystä on helppo kuljettaa mukana, kun sen tallentaa esimerkiksi cd-rom levykkeelle tai usb-muistitikulle. Esitystä on helppo näyttää yhteisöesittelyssä, koska sen päivittäminen on helppoa. (Siukosaari 2002, 165.)

Kun esitykseen lisää äänitiedostoja, PowerPoint luo samalla linkin kyseisten äänitiedostojen senhetkiseen sijaintiin. Jos myöhemmin siirtää äänitiedostot esimerkiksi toiseen kansioon, PowerPoint ei enää löydä niitä, kun se toistaa äänitiedostoja seuraavan kerran. Äänitiedostot kannattaa kopioida multimediaesityksen kanssa samaan kansioon ennen kuin lisää äänen esityksen dioihin. PowerPoint luo linkin äänitiedostoihin ja löytää ne, kun säilyttää tiedostot esityksen kanssa samassa kansiossa, vaikka siirtäisi kansion toiseen tietokoneeseen. (Microsoft, 2007.)

Epäolennainen kikkailu ja liiallinen tehokeinojen käyttö esityksessä saattaa aiheuttaa vastaanottajassa negatiivisia tuntemuksia. Mutta toisaalta myös yksitoikkoinen, kuiva ja mielenkiinnoton esitys ei puolestaan herätä tunnelmaan sopivaa motivaatiota. Hyvä esitystekniikka lisää esityksen mielenkiintoa ja kohottaa vastaanottajan motivaatiota. Motivaatio on tärkeä asia, jos halutaan sanoma ymmärtää ja hyväksyä. Ihmisen täytyy käsitellä aktiivisesti kuultua ja nähtyä sanomaa. Sanoman sisältöä ei voi omaksua passiivisesti, vaan se täytyy ymmärtää. Aktiivinen käsittely vaatii virikkeitä ja motivaatiota. (Wiio 2000, 90 - 92.)

4.1 Multimediaesityksen luettavuus

Asiatekstissä on usein peräkkäisiä asioita joita on helpompi hahmottaa, kun ne ovat selvästi erottuvassa luettelomuodossa. Hyvä keino parantaa hahmottamista on kirjoittaa lueteltavat asiat allekkain ja erottaa jokainen osio toisistaan esimerkiksi graafisella merkinnällä. Diakuvissa tehokas yhdistelmä on vaalea teksti tai kuva tummahkolla pohjalla. Dioissa kannattaa käyttää mahdollisimman vähän tekstiä, mutta paljon valokuvia, musiikkia ja tunnetiloihin liittyvää värisävyä (Wiio 2000, 99 - 102.)

Multimediaesityksen lukeminen tietokoneen näyttöruudulta on erilaisempaa kuin paperiver-
siosta lukeminen. Esityksen aikana katsojat silmäilevät sisältöjä, joten asiat pitäisi saada luet-
tua rauhassa. Katsojat eivät voi tehdä esityksen tekstiin omia alleviivauksiaan tai muistiin-
panojaan. Multimediaesitykseen täytyy kirjoittaa helposti hahmoteltavaa ja ymmärrettävää
tekstiä. (Uimonen 2003, 60 - 61.)

Lukutapahtuman aikana ihmisen katse siirtyy riviltä toiselle siten, että rivin lopussa se palaa
viistosti alas vasemmalle seuraavan rivin alkuun. Kun rivit on tasattu vasemmalle, katse löy-
tää seuraavan alkavan rivin helposti. Jos tekstirivit ovat liian pitkiä, katse ei löydä automaatti-
sesti oikean tekstirivin alkua vaan lähtee harhailemaan. Tällaisessa tilanteessa ihminen jättää
lukemisen helposti kesken. (Loiri & Juholin 1999, 33.)

Uimosen (2003, 84) mukaan tärkeintä tekstissä on, että se on ymmärrettävää. Kirjoittajan on
suositeltavaa käyttää tekstissään konkreettisia sanoja. Konkreettisten sanojen sisältöä on hel-
pompimpi ymmärtää kuin abstraktien sanojen sisältöä.

4.2 Valokuvat

Rakennusten kuvaaminen on mielenkiintoista. Kameralla voi kuvata myös arkkitehtonisia
erikoisuuksia. Mittasuhteet ja valaistuksen avulla luotu tunnelma korostuvat kuvaamisessa.
Julkisia rakennuksia saa kuvata vapaasti. Laki suojaa yksityisiä rakennuksia ja pihoja kuvaami-
selta. Niiden kuvaamiseen kannattaa kysyä lupa rakennusten isänniltä tai emänniltä. (Koli &
Karhula 2007, 116.)

Maisemakuvaus on perinteistä luonnon kuvaamista. Ulkona liikkeessaan ihminen huomaa,
että näkymät odottavat kuvaamista. Esimerkiksi valon laatu ja taivas pilvineen ovat tärkeitä
kuvan tunnelman luoja. Ihminen haluaa tallentaa luonnon näkymät muistoiksi ja tunnelma-
kuviksi. (Koli & Karhula 2007, 92.) Ihmiset saavat vapaasti kuvata maisemia. Erityisesti kau-
niilla maisemakuvilla luodaan tunnelmaa. Esimerkiksi suomalainen vesistömaisema puhutte-
lee monia suomalaisia ja eri kansallisuuksien ihmisiä.

Usein kuva on maailmanlaajuisesti ymmärrettävä. Kuviiin sisältyy paljon tietoa ja tunnetta
välittävää voimaa. Ihminen näkee ja tulkitsee kuvan ennen tekstiä. Ihmisen näköhavainto

muodostuu ensimmäisenä oikeassa aivolohkossa, jossa kolmiulotteisuus ja kuvat hahmotetaan. (Forsgård 2004, 10.)

Kuvan viesti tavoittaa vastaanottajan tehokkaammin kuin sanallinen viesti, koska kuvan ymmärtäminen ei vaadi yhtä paljon aktiivisuutta. Kuva ymmärretään ilman kielitaitoa ja erityisvalmiuksia. Sen tarkoitus on usein selvittää ja selittää asioita, joita tekstissä käsitellään. Kuvan tärkeänä tehtävänä on myös saada katsojan huomio kiinnittymään aiheeseen. (Loiri & Juholin 1999, 52 - 53.)

Kun ihminen katsoo kuvaa, hän on vuorovaikutustilanteessa kuvan kanssa. Hän ottaa vastaan kuvan antamia tiedollisia ja tunnesisältöisiä viestejä. Kertoessaan kuvasta ihminen harvoin kuvaa vain pelkkää näkemäänsä. Hän on oikeasti kiinnostunut koko siitä tapahtumasta, josta kuva on pysäyttänyt pienen ohi kiitävän hetken. Ihminen suorittaa katsellessaan kuvaa samanaikaisesti myös havaintojen valintaa ja tulkintaa. (Vuorinen 1993, 159 - 160.)

Valokuvaa käytetään monenlaisissa yhteyksissä havainnollistamaan erilaisia painettuja ja digitaalisia julkaisuja. Valokuva on voimakas ja olennainen visuaalinen elementti, joten sen tekniseen laatuun ja kokoon täytyy kiinnittää erityistä huomiota. (Forsgård 2004, 35.)

Kun valitsee valokuvia multimedijulkaisuun, täytyy muistaa, että yksi hyvä ja visuaalisesti vaikuttava kuva on aina parempi kuin monien huonojen kuvien yhdistelmä. Esimerkiksi esitteen kannessa käytetty yksi tyylikäs ja selkeä isokokoinen kuva herättää ihmisten huomion ja mielenkiinnon esitettä kohtaan. (Keränen, Lamberg & Penttinen 2003, 141.)

4.3 Värät

Väreihin sisältyy voimaa ja säteilyenergiaa. Värät vaikuttavat ihmisiin positiivisesti tai negatiivisesti, vaikka niiden vaikutusta ei tiedostaisi. (Tiila 2003, 113.) Väreillä tunnetaan olevan psykologisia ja jopa fysiologisia vaikutuksia ilman, että ne liittyvät johonkin tiettyyn käyttöyhteyteen tai tilanteeseen. Värien muodostumiseen vaikuttaa valon aallonpituudet. Lyhyissä valon aallonpituuksissa on rauhoittavia värejä. Esimerkiksi sininen väri laskee verenpainetta ja pulssia, kun sitä verrataan esimerkiksi punaiseen väriin. (Pohjola 2003, 135.)

Värit vaikuttavat tunteisiin, joten voidaan puhua ”värien psykologiasta”. Värien erilaiset tunte-erot voivat johtua luonnon ja ympäristön värikokemuksista. (Wiio 2000, 101.) Värien uskotaan vaikuttavan ihmisen henkiseen ja fyysiseen hyvinvointiin. Ne voivat vaikuttaa ihmisen mielialaan, tunnelmaan, viihtymiseen ja vireyteen. Niillä on tärkeä ympäristövaikutus. (Laine, Ruishalme, Salervo, Sivén & Välimäki 1999, 330.)

Värit vaikuttavat viihtyvyyteen, mielialaan ja tuntemuksiin eri tavoin. Ihmisten kokemukset eri väreistä vaihtelevat jossakin määrin kansallisuuden, iän, sukupuolen ja henkisen kehitysvaiheen perusteella. Pääosin ihmisten kokemukset väreistä ovat samantyyllisiä. (Rihlama 1997, 106.)

Wiio (2000, 81) toteaa, että ihmisellä on kehittynyt kyky nähdä värejä. Ihmisten maailma on värillinen. Kun vertaa keskenään television mustavalkoista ja värillistä kuvaa, huomaa värien merkityksen. Värit lisäävät esimerkiksi multimediasityksen kiinnostavuutta ja voivat myös parantaa ymmärrettävyyttä. Ne voivat myös auttaa ihmistä paremmin hahmottamaan esityksen osia. Luettavuustutkimuksissa on huomattu, että värikuvat ovat sanomalehtien ja aikakauslehtien parhaita houkutuskeinoja saada ihmiset lukemaan juttuja. Värilliset mainokset huomataan selvästi paremmin kuin mustavalkoiset mainokset. Informaatioteorian kannalta värit lisäävät esityksen tiedollista määrää.

4.3.1 Valkoinen

Valkoinen on valoisa väri, joka kirkastaa muita värejä (Laine, Ruishalme, Salervo, Sivén & Välimäki 1999, 330). Valkoinen kuuluu tärkeimpiin väreihin, sillä se luovuttaa eniten valoa ja energiaa. Se tuo kirkkaasti ja valoisasti toiset värit hyvin esiin. Se sopii hyvin eri aikoihin. (Viitanen 2003, 25.) Valkoinen on raikkauden ja valon väri. Se luo hienostuneena ja muodollisena värinä arvostetun vaikutelman. (Tiila 2003, 139.) Valkoista väriä on kuvattu muun muassa adjektiiveilla aito, ehdoton ja hengellinen. Valkoinen sopii yhteen melkein kaikkien värien kanssa. (Tiila 2003, 115.)

4.3.2 Sininen

Ihmiset kokevat sinisen viilentäväksi ja rauhoittavaksi väriksi. Sininen voi vapauttaa tunteita ja vähentää hermostuneisuutta. (Laine, Ruishalme, Salervo, Sivén & Välimäki 1999, 330.) Sininen kuvastaa myönteisiä tunteita (Wiio 2000, 101). Suomalaisten perinteinen suosikkiväri on sininen (Salovaara 2005, 72). Sinen väri rauhoittaa, rohkaisee ja auttaa keskittymään (Krons 2005, 38).

Rihlana (2000, 65) kirjoittaa, että sininen väri tuntuu avartavan ja viilentävän tilaa. Siihen sisältyy muun muassa taivaan etäisyyttä, selkeyttä, hiljaisuutta, levollisuutta ja viisautta. Kun sininen vaikuttaa, ihmiset unohtavat ajan kulumisen ja kuormat tuntuvat kevenevän. Sininen ympäristö vaikuttaa suotuisasti ideoiden kehittymiselle.

Suomalaisille sininen ja valkoinen väri yhdessä merkitsevät isänmaata (Krons 2005, 38). Suomalaista isänmaallisuutta sekä sinistä ja valkoista väriä kuvataan Veikko Antero Koskeniemen sanoittamassa ja Yrjö Kilpisen säveltämässä lippulaulussa: ”Kuin taivas ja hanki Suomen ovat värisi puhtaat. Sinä hulumillas mieleemme nostat ja kotimme korostat”.

4.4 Musiikki

Maailman lahjakkaimman ihmelapsen Wolfgang Amadeus Mozartin syntymä vuonna 1756 merkitsi musiikin historiassa klassismin aikakauden alkua (McClean 1991, 7). Klassismin musiikillinen tyyli sijoittuu noin vuosien 1770 - 1830 aikoihin, joihin kuuluu musiikin historian jättiläisten eli säveltäjien Haydnin, Mozartin ja Beethovenin aikakausi (Nordström 1997, 133).

Haydn, Mozart, Beethoven ja muut menneen ajan säveltäjämestarit sävelsivät musiikkia omalle aikakaudelleen. Nykyaikana äänitapahtuma on mahdollista saada talteen kehittyneen tekniikan avulla ja muuttaa soiva musiikki katoavaisesta pysyväksi. Se, mitä jollakin teoksella on kerrottavana ajasta, jolloin se sävellettiin, kuuluu samalla tavoin niin menneisyyteen kuin nykyisyyteen ja tulevaisuuteen. Menneisyys, nykyisyys ja tulevaisuus tulevat muodostamaan erottamattoman yhteyden. (Ahonen 2000, 91.)

Musiikilla on esimerkiksi kirkollisissa toimituksissa tärkeä merkitys. Musiikin tehtävänä on lohduttaa ja välittää tunteita. Sillä on keskeinen ja tärkeä rooli jumalanpalveluksessa ja seurakunnan elämässä. Musiikki ja kulttuuri monissa muodoissaan on Jumalan antama lahja ihmisille. (Kauppinen, Särkiö & Hiilamo 2006, 76 - 77.)

Ahosen (2000, 24) mukaan mahdollinen syy musiikin syntymiseen on voinut olla ihmisten esteettisyyden ja kauneuden kaipuun tarve. Ihmisellä on tarve muokata elinympäristöään tasapainoiseksi ja miellyttäväksi. Musiikki voi saada aikaan mukavia tunteita ja sen avulla voidaan kokea nautintoa.

Musiikki on aina ollut tunteiden kieli, jonka avulla nuori tai vanha henkilö on voinut ilmaista esimerkiksi rakkauttaan, iloaan ja suruaan. Musiikki on ollut myös eräänlainen kommunikation muoto, vaikka musiikilliset soinnut eivät välttämättä sisällä mitään tiettyä tarkoitusta. Jokainen kuulija voi kokea musiikilliset abstraktit muodot omalla tavalla ja antaa niille omia sisäisiä merkityksiä. (Ahonen-Eerikäinen 1999, 17.)

Musiikki on tiedon siirtäjä kuten puhe, kuva, ele tai ilme. Musiikki luo ihmisen mielessä sanoja, värejä, tunteita, kuvia ja kokemuksia. Musiikki voidaan nähdä ja kokea äänikuvana, maisemana tai unelmana, joka virittää kuuntelijan henkilökohtaiset muistot. Tuttu melodia saattaa toistuvasti palauttaa ihmiselle muistikuvan tietystä tilanteesta, jossa hän kuuli sen ensimmäistä kertaa. Kokemukset vastaavasti synnyttävät monien ihmisten ajatuksissa musiikillisiä mielikuvia. Kuuntelija tuottaa musiikilliset mielikuvat omasta kokemusmaailmastaan, vaikka musiikki luonnollisesti vaikuttaa mielikuvien syntymiseen. (Vuorinen 1993, 167.)

Maailmassa on paljon ihmisiä ja musiikkia. Kuitenkaan kaksi ihmistä ei koe mitään musiikkikappaletta samalla tavalla. Musiikilla on loppumattomat keinot vaikuttaa ihmisten sisimpään, ajatuksiin, tunne-elämään ja mielentilaan. Jokainen ihminen reagoi musiikkiin eri tavoin, koska jokainen ihminen on aina ainutlaatuinen. (Nordström 1997, 7.)

4.4.1 Mozart-vaikutus

Musiikin avulla on mahdollisuus parantaa muistia, vähentää stressiä ja edistää ihmisten kykyä parantua sairauksista. Yksi tutkimuskohde on ollut ”Mozart-vaikutukseksi” nimetty havainto,

joka kertoo oppimisen parantamisesta musiikin avulla. Kalifornialaisen Irvinen yliopiston oppimisen ja muistin neurobiologisessa keskuksessa on monien vuosien aikana tehty kokeita, joissa musiikin erilaisia ilmiöitä on yhdistetty ihmisen aivotoimintoihin. Vuonna 1993 julkaistiin kiinnostavia tuloksia. Tutkimuksessa 36 oppilasta kuunteli kymmenen minuutin ajan Wolfgang Amadeus Mozartin sonaattia kahdelle pianolle (D-duuri, KV 448). Kuuntelun jälkeen he osallistuivat älykkyystestiin. Oppilaat saivat 8 - 9 prosenttia parempia tuloksia älykkyystestissä kuin normaalisti. (Prashning 2000, 239.)

Kirjailija Don Cambell on kirjoittanut teoksen, jonka nimi on The Mozart Effect. Teos kertoo musiikin tutkimustuloksista oppimisessa ja niistä vaikutuksista, joita musiikin kautta saadaan aikaan. Kirjassa kuvataan kuinka musiikkia käytetään stressin vähentämiseen, muistin parantamiseen, tiedon lisäämiseen sekä oppimistylien ja musiikin yhdistämiseen. Kirjassa kerrotaan muun muassa musiikin terapeuttisesta vaikutuksesta mielen ja kehon häiriöihin ja vammoihin. Don Cambell käyttää ”Mozart-vaikutusta” yleiskäsitteenä, kun hän kuvaa musiikin merkitystä terveydessä, opetuksessa ja hyvinvoinnissa. (Prashning 2000, 241.)

4.4.2 Mozartin pianokonsertto numero 27 B-duuri

Alfred Brendel oli yksi 1900-luvun suurimpia pianisteja. Hän on todennut, että Wolfgang Amadeus Mozartin pianokonsertto numero 27 B-duuri johdattaa ihmisen takaisin ”toiseen lapsuuteen”. Konsertossa pianisti johdattaa soittimen avulla musiikkia vakuuttavasti eteenpäin. Pianon sävelten tunnelma ei erkane hetkeksikään vaikuttavasta ja vähäilmaisesta musiikillisesta ilmaisusta. Pianisti luo rauhoittavan ja tyyntävän vastapainon orkesterin tunteikkaalle sävyille. Pianokonsertoista numero 27 B-duuri on Wolfgang Amadeus Mozartin kaikkein viimeisin, sillä hän sävelsi konserton kuolinvuonaan 1791 ollessaan vain 35-vuotias. (Unkari-Virtanen 1997, 7.)

4.4.3 Mozartin konsertto huilulle ja harpulle C-duuri

Wolfgang Amadeus Mozartin konsertto huilulle ja harpulle sisältää rauhaa ja harmoniaa. Tästä musiikkikappaleesta on helppo jatkaa tutustumismatkaa klassisen musiikin kiehtovaan maailmaan. (Lindqvist 1997.) Harvinaisiin solistiyhdistelmiin kuuluu Mozartin konsertto hui-

lulle ja harpulle. Konserton andantino-osassa kaikuu säveltäjä Mozartin tavoittelema ranskalaisyylinen eleganssi. (Häyrynen 1997.)

4.5 Tekijänoikeudet

Siukosaaren (2002, 227) mukaan tekijänoikeuslainsäädännöllä suojataan esimerkiksi teosta, teoksen esitystä ja äänitallennetta. Teoksia ovat muun muassa kirjallinen sekä valokuva- ja sävellysteos. Yleinen suoja-aika on 70 vuotta, joka lasketaan teoksen tekijän kuolinvuodesta. Esimerkiksi taiteilijoiden ja äänitetuottajan suoja-aika on 50 vuotta laskettuna esitys-, tallentamis-, julkaisemis-, lähetys tai valmistamisvuodesta. Paananen (2001, 395) kirjoittaa, että tekijänoikeusasiat liittyvät automaattisesti myös tietotekniikkaan. Teosten muotoja ei ole rajoitettu lakipykälissä.

Kun musiikkiäänitteen julkaisusta on kulunut 50 vuotta, sen tekijänoikeudet raukeavat. Silloin sitä voi levittää vapaasti. Toinen vaatimus vapaalle levitykselle on, että äänitteellä olevan musiikin säveltäjän, sanoittajan ja sovittajan kuolemasta on kulunut vähintään 70 vuotta. (Helsingin kaupunginkirjasto, 2007.)

Tekijänoikeus suojaa kotimaisia ja ulkomaisia teoksia. Tekijänoikeus kuuluu aina teoksen tekijälle. Jos teoksen on tehnyt useampi henkilö, heillä on teokseen rinnakkainen tekijänoikeus. Valokuvateoksilla tai muilla valokuvilla, jotka ovat riittävän omaperäisiä ylittämään teoskynnyksen, suoja-aika on normaalisti 70 vuotta. Tavallisten valokuvien, jotka eivät ylitä teoskynnystä, suoja-aika on 50 vuotta. (Tekijänoikeus ja kuvat [www:ssä](http://www:ssa), 2007.)

5 MULTIMEDIAESITYS KAJAANIN SEURAKUNNAN TOIMITILOISTA

Microsoft PowerPoint-ohjelmalla tehty multimediaesitys Kajaanin seurakunnan toimitiloista kestää noin 16 minuuttia. Esitys etenee rauhallisesti. Esityksen pienimuotoisen tieto-osion tarkoituksena on saada ihmiset kiinnostumaan enemmän seurakunnan toimitiloista ja toimintamuodoista. Esityksen lopussa mainitaan Kajaanin seurakunnan ja Joutenlammen kurssikeskuksen Internet-sivut, joiden kautta on mahdollisuus saada enemmän lisätietoja seurakunnan toiminnasta.

Esityksen avulla on tarkoitus luoda ihmisille sellainen mielikuva, että he mahdollisesti myöhemmin tutustuessaan seurakunnan toimitiloihin kokevat ne tuttuina ja turvallisina. Esityksen ulkoasun, sisällön ja musiikin valinnalla on pyritty siihen, että se palvelisi mahdollisimman laajaa kohderyhmää. Vaikka esityksessä kerrotaan nuorten ja opiskelijoiden toimintamuodoista, jokaisen toimitilaesittelyn yhteydessä kerrotaan myös vanhemmille henkilöille tarkoitetuista toimintamuodoista. Esitystä voi näyttää usealle kohderyhmälle.

Multimediaesitys voi toimia oppimistilanteena esimerkiksi rippikoulutyössä. Kajaanin seurakunnan rippikoululaisten ei välttämättä tarvitse lähteä tutustumaan seurakunnan eri toimitiloihin. Esityksen kautta nuoret näkevät seurakunnan toimitilat ulko- ja sisäpuolelta sekä heille kerrotaan seurakunnan toimintamuodoista.

5.1 Esityksen kuvadiat

Kajaanin seurakunnan multimediaesitys alkaa Kajaanin jokimaisema-kuvalla, jonka taustalla näkyy Kajaanin kirkko. Esityksen aikana toimitilat esitellään omina kokonaisuuksina. Esimerkiksi kirkot näkyvät peräkkäin, joten tässä yhteydessä seurakunnan aluejako ei toteudu. Jos esityksessä olisi käytetty aluejakoa, silloin esimerkiksi Vuolijoen kirkko ja Kajaanin kirkko olisivat erillään toisistaan. Esitystä tehdessä toimeksiantajan kanssa päädyttiin asettelemaan kuvat toiminnan näkökulmasta yhtenäiseen järjestykseen.

Esityksen kuvadiat kestävät noin 6 sekuntia, joten katselija ehtii tutustua niihin rauhassa. Kuvat kertovat enemmän kuin tuhat sanaa, joten ne eivät saa vaihtua liian nopeasti. Esityksen diat vaihtuvat rauhallisesti ja erilaisilla tyyleillä.

Multimediaesityksessä ei näy henkilöitä, koska esityksessä halutaan korostaa ja tuoda esille Kajaanin seurakunnan toimitilat. Henkilöt vievät helposti katselijoiden huomion. Tällöin vaarana on, että toimitilojen huomioiminen heikkenee. Esityksessä olevat henkilöt eivät myöskään välttämättä halua, että heidän kuvat näkyvät julkisissa esitystilanteissa.

Multimediaesityksen kuvien tekijänoikeus kuuluu opinnäytetyön tekijälle. Opinnäytetyön tekijä on kuvannut Kajaanin seurakunnan toimitilat digitaalikameralla vuoden 2006 syksyn - talven ja vuoden 2007 kesän aikana. Seurakunnan toimitilat on kuvattu ulko- ja sisäpuolelta, koska pyrkimyksenä oli saada mahdollisimman hyvä ja kattava valikoima kuvamateriaalia opinnäytetyötä varten. Kuvat on otettu eri kuvauskulmista, jotta ne tuovat sopivasti elävyyttä ja vaihtelevuutta esitykseen.

5.2 Esityksen tekstidiat ja taustaväri

Multimediaesityksen tekstidiodien kesto on noin 10 - 17 sekuntia tekstin määrän mukaan. Esityksen dioissa on käytetty mahdollisimman vähän tekstiä, jotta katsojat pystyvät helposti lukemaan niiden sisällön. Tekstidiodissa on mainittu seurakunnan toimintamuodoista vain oleelliset tiedot. Dioissa olevat lauseet on erotettu toisistaan luettelomaisesti.

Esityksessä on käytetty mahdollisimman lyhyitä ja ytimekkäitä lauseita. Lauseissa on käytetty konkreettisia ja toiminnallisia sanoja. Tekstidiodien rivit on tasattu vasemmalle. Rivien pituudet ovat mahdollisimman lyhyitä, jotta luettavuus säilyisi.

Multimediaesityksen tekstidiodien taustaksi on valittu rauhallinen ja hillitty sininen väri. Fontin väri on valkoinen, jotta teksti erottuu taustaväristä. Kuva- ja tekstidiodien otsikot on kirjoitettu Monotype Corsiva-kirjoitusfontilla, koska sillä pyritään tuomaan vivahteita hienostuneesta ja kauniista vanhan ajan kaunokirjoitustyylistä. Fontti muistuttaa nykyajan ihmisiä vanhoista ajoista yhdessä 1700-luvulla sävelletyn esityksen taustamusiikin kanssa. Loirin ja Juholin (1999, 18) mukaan Euroopan valtasi 1700-luvulla rokokoo tyyliä, joka pyrki

eroon altaista säännöksistä. Rokokoon tyyliuuntaan kuuluu kevyet, ilmavat ja koristeelliset muodot.

Esityksen asiatekstit on kirjoitettu selkeällä Comic Sans MS-kirjoitusfontilla. Kirjoitusfontti valinnalla on pyritty siihen, että eri-ikäisten henkilöiden olisi mahdollisimman helppo lukea tekstiä. Esityksen tarkoituksena on luoda visuaalisuuteen liittyviä tunne-elämyksiä.

Opinnäytetyön liitteessä on nähtävissä jokaisesta Kajaanin seurakunnan toimitilarakennuksesta yksi värillinen valokuva ulkoapäin. Valokuvat näkyvät seurakunnan aluejaon mukaisesti. Kuvat on kopioitu multimediaesityksestä. Esityksessä on valokuvia 88 ja liitteessä 16 kappaletta. (LIITE 1)

5.3 Esityksen taustamusiikki

Esityksen taustamusiikiksi on valittu klassismin aikakauden musiikkia, koska se sopii seurakunnan hillittyyn ja arvokkaaseen imagoon. Multimediaesityksen taustamusiikin tarkoituksena on luoda ihmisten mielissä kauniita tuntemuksia. Hyvä musiikki rauhoittaa ja rentouttaa ihmisten mielialaa. Musiikilla halutaan myös tuoda esityksen kuvat ja asiasisällöt kiinnostavasti esille. Taustamusiikilla on esityksessä erittäin tärkeä merkitys, joten esitystilanne vaatii kaiuttimet.

Multimediaesityksen taustalla kuuluu rauhallista ja melodista Wolfgang Amadeus Mozartin 1700-luvulla säveltämää klassista musiikkia. Esityksen ensimmäisenä kappaleena on Mozartin pianokonsertto numero 27 B-duuri, 2. osa larghetto. Pianokonsertto alkaa soida ensimmäisen dian aikana, jotta katsojat pääsevät alussa mukavan rentoon tunnelmaan. Toinen musiikkikappale Mozartin konsertto huilulle ja harpulle C-duuri, 2.osa andantino alkaa kuulua esityksen puolella välissä ja kestää esityksen loppuun saakka. Mozartin säveltämän konsertto huilulle ja harpulle -musiikkikappaleen viimeiset soinnut häviävät kuulumattomiin samaan aikaan kun esityksen viimeisen dian tekstien kirjaimet tulevat vähitellen esille. Molemmat musiikkikappaleet kuuluvat kokonaisuudessaan esityksen aikana, koska katsojille on haluttu tarjota kokonaisnäkyminen niiden sisällöstä.

Helsingin kaupunginkirjastosta löytyneiden musiikkikappaleiden alkuperäinen äänitys on tehty 1940 - 1950 lukujen aikana. Mozartin pianokonsertto on äänitetty vuonna 1955 ja konsertto huilulle ja harpulle vuonna 1947. Näistä musiikkikappaleista ei tarvitse maksaa tekijänoikeuskorvauksia muun muassa musiikin esittäjille ja tuottajille, koska alkuperäisistä äänityksistä on kulunut aikaa yli 50 vuotta. Säveltäjä Wolfgang Amadeus Mozartin kuolemasta on kulunut aikaa reilusti yli 70 vuotta, joten ei tarvitse maksaa tekijänoikeuskorvauksia myöskään itse säveltäjälle. (Helsingin kaupunginkirjasto, 2007.)

Musiikkikappaleiden tiedostot sijaitsevat samassa kansiossa multimediaesityksen kanssa, jotta taustamusiikki saadaan kuulumaan esityksen aikana. Musiikkikappaleiden tiedostokuvakkeet on liitetty niihin määrättyihin dioihin, joiden aikana musiikkikappale alkaa ensimmäisen kerran soida. Musiikkikappaleiden tiedostokuvakkeet sijaitsevat diojen alapuolella, joten ne eivät näy esityksen aikana. Esitys on kuultavissa ja nähtävissä kokonaisuudessaan erillisinä cd-versioina.

5.4 Katselijoiden palaute esityksestä

Ensimmäisen kerran multimediaesityksestä saatiin kokeilumielessä palautetta Kajaanin seurakunnan työntekijöiltä. Esitys näytettiin seurakunnan valtuustosalissa. Multimediaesityksen jälkeen katsojat antoivat suullista palautetta esityksen kuvien järjestyksestä ja asiasisällöstä. Palautteiden avulla esityksen järjestystä ja asiasisältöä korjattiin.

Myöhemmin esitystä näytettiin Kajaanin ammattikorkeakoulun opiskelijatuutoreille. Ennen esitystä tuutorit vastasivat suullisesti yhteen kysymykseen; Mitä tiedät Kajaanin seurakunnasta? Katsottuaan esityksen, opiskelijat antoivat suullisesti palautetta esityksestä. Esityksen jälkeen käsiteltiin kolme kysymystä suullisesti. Millaisen mielikuvan sait Kajaanin seurakunnasta, kun näit multimediaesityksen? Millaisessa yhteydessä tätä esitystä olisi hyvä näyttää? Mitä muuta kommentoitavaa tai kysyttävää sinulla on tästä multimediaesityksestä?

Kajaanin ammattikorkeakoulun opiskelijatuutorit antoivat hyvää ja rakentavaa palautetta. Palautteiden jälkeen esitykseen tehtiin joitakin muutoksia. Esimerkiksi kuvadiosta poistettiin toimitilojen osoitetiedot, koska katsojat kokivat, että ne eivät jää mieleen ja ovat turhia esityksessä. Kuvadioissa mainitaan vain seurakunnan toimitilarakennusten nimet. Palautteen

avulla kuvadiojen otsikot on pyritty sijoittamaan kuvan vasempaan alakulmaan, jotta ne muodostaisivat yhtenäisen ja helposti havaittavan järjestyksen. Otsikoiden sijoittelussa on myös otettu huomioon, että ne eivät häiritse kuvan kokonaisuutta.

Palautteiden perusteella katsojat kokivat esityksen hyväksi ja tarpeelliseksi. He kokivat taustamusiikin esitykseen sopivaksi. Multimediaesityksen kautta opiskelijatuutorit oppivat paremmin tuntemaan seurakunnan toimitiloja ja toimintamuotoja. Opiskelijatuutorit olivat kiinnostuneita tietämään enemmän Kajaanin seurakuntaan liittyvistä asioista. He olivat sitä mieltä, että esitystä kannattaisi näyttää esimerkiksi Kajaanin ammattikorkeakoulussa. Multimediaesitystä voisi näyttää Kajaanin seurakunnan esittelytilaisuudessa, johon halukkaat voisivat osallistua.

6 POHDINTA

Opinnäytetyön tekijä on hyvin mielellään ja innokkaasti tehnyt erityisesti kirjalliseen työhön tärkeänä osana kuuluvaa multimediaesitystä. Opinnäytetyötä tehdessä on koettu, että Kajaanin seurakunnan toimitiloja ja toimintamuotoja on tarpeellista esitellä erityisesti Kajaanin ja Vuolijoen alueella asuville seurakuntalaisille. Vuoden 2007 tammikuussa Vuolijoki liittyi Kajaanin kaupunkiin ja seurakuntaan.

Opinnäytetyön alkuvaiheessa oli suunnitelmissa, että kohderyhmänä olisivat nuoret aikuiset. Kajaanin seurakunnan toivomuksesta myös rippikouluikäiset kuuluvat kohderyhmään. Opinnäytetyössä korostetaan nuorille henkilöille suunnattuja toimintamuotoja, mutta toimittelu- ja yhteistyön yhteydessä kerrotaan myös vanhemmille ikäryhmille suunnatuista toimintamuodoista.

Kun opinnäytetyön kohderyhmästä muodostui loppujen lopuksi laaja, multimediaesityksen ulkoasu- ja asiasisältövalinnoilla haluttiin huomioida myös vanhemmat ikäryhmät. Jos esityksen kohderyhmänä olisi ollut vain rippikouluikäiset, olisi esityksen ulkoasun pitänyt olla nuorekkaampi. Esityksestä tehtiin rauhallinen ja hillitty, jotta sitä voisi näyttää myös vanhemmille ikäryhmille. Cd-levylle poltetun multimediaesityksen voi lainata Kajaanin ammattikorkeakoulun kirjastosta.

Esityksen taustaväriä on käytetty isänmaallisia värejä. Seurakunta yhteisönä arvostaa ja haluaa ylläpitää isänmaallisia arvoja ja asenteita. PowerPoint-ohjelmasta löytyi valmis sininen taustaväri. Fontin väriksi valittiin valkoinen, jotta sini-valkoväriyhdistelmä toteutuisi. Värivalinnoilla halutaan luoda pirteä ja selkeä esityksen visuaalinen ulkoasu.

Opinnäytetyön tekijä on kuvannut digitaalikameralla esityksen valokuvat, joten kuvien tekijänoikeus kuuluu hänelle. Seurakunnan toimitilat on kuvattu myös Vuolijoen alueella, koska ne kuuluvat nykyisin Kajaanin seurakuntaan. Opinnäytetyön tekijä joutui suunnittelemaan valokuvauspäivät, koska hän halusi kuvata kohteet mahdollisimman hyvän ja kirkkaan sään aikana. Toimitilojen aukioloajat täytyi selvittää, jotta oli mahdollisuus päästä kuvaamaan toimitilarakennuksia sisäpuolelta.

Esityksen taustamusiikiksi valittiin säveltäjä Wolfgang Amadeus Mozartin 1700-luvulla säveltämää klassista musiikkia, koska opinnäytetyön tekijä halusi tutustua paremmin Mozartvaikutukseksi nimettyyn havaintoon ja Mozartin elämään ja sävellystuotantoon. Musiikin avulla on pyritty luomaan rauhoittava ja mielenkiintoa herättävä vaikutus katselijoille. Palautteiden perusteella katsojat kokivat taustamusiikin esitykseen sopivaksi. Oli mukava kuulla hyvää palautetta taustamusiikista. Esityksen tärkeä osa on taustamusiikki. Toivottavasti katsojilla on käytettävissä kaiuttimet, kun he katsovat esitystä.

Multimediaesityksen tekeminen vaati paljon aikaa ja kärsivällisyyttä. Esityksen tekeminen oli haasteellista ja mielenkiintoista, joten oli mukava oppia uusia asioita ja kehittää samalla aikaisempaa osaamista. Erityisesti esityksen taustamusiikkiin liittyvät tekijänoikeusasiat piti ottaa huomioon, joten sopivan musiikin löytymiseen meni aikaa. Ennen multimediaesityksen tekemistä selvitettiin tekijänoikeusasiat. Taustamusiikin käyttämisestä ei tarvitse maksaa tekijänoikeuskorvauksia, koska sen säveltämisestä on kulunut aikaa reilusti yli 70 vuotta ja sen alkuperäinen äänitys on tehty yli 50 vuotta sitten. Onneksi Internetin avulla löytyi Helsingin kaupunginkirjastosta 1940 - 1950 lukujen aikana tallennettua musiikkia, joka oli valmiiksi muutettu digitaaliseen muotoon. Wolfgang Amadeus Mozartin pianokonsertto on äänitetty vuonna 1955 ja konsertto huilulle ja harpulle vuonna 1947.

Multimediaesitys Kajaanin seurakunnan toimitiloista on yksi uusi markkinoinnillinen keino tuoda seurakunnan toiminta näkyvästi esille ihmisten arkielämässä. Kajaanin seurakunta voi näyttää esitystä vapaasti tilanteiden mukaan. Multimediaesitystä voisi näyttää esimerkiksi seurakunnan rippikoulutyössä ja Kajaanissa opiskeleville henkilöille. Esimerkiksi esitys olisi rippikoulutyössä yhtenä oppimisen apuvälineenä, jonka avulla rippikoululaiset oppisivat paremmin hahmottamaan ja tuntemaan seurakunnan erilaiset toimitilat ja toimintamuodot. Myös uusille Kajaanissa opiskeleville henkilöille olisi mahdollista tiedottaa avoimesti seurakunnan asioista esityksen välityksellä. Esityksen kautta opiskelijoille voisi mahdollisesti syntyä kiinnostus seurakuntaa kohtaan. Olisi mukavaa, että myös eri paikkakunnilta tulleet opiskelijat osallistuisivat Kajaanin seurakunnan toimintaan. Kun he tutustuisivat lähemmin seurakuntaan, he saattaisivat kokea tärkeäksi ja turvalliseksi seurakuntayhteydessä olemisen.

Tulevaisuus näyttää millainen on Kajaanin seurakunnan nuoriso- ja aikuistyön tilanne jatkossa. Kajaanin seurakunnankin tärkeänä tehtävänä on tukea ja vahvistaa nuorten ja aikuisten hengellistä kasvua ja kehitystä hyvinä ja vaikeina päivinä. Opinnäytetyön tekijä uskoo avoi-

mesti ja luottavaisin mielin tulevaisuuteen, koska seurakunnalla varmasti on erilaisia tehtäviä nuorten henkilöiden parissa kiireisen ja levottoman maailmanajan keskellä. Seurakuntayhteydessä nuoret näkevät seurakunnan toiminnan arvokkaana asiana, joka luo turvallisuuden ja luottamuksen tunnetta heidän elämäänsä. Toivottavasti multimediaesitystä Kajaanin seurakunnan toimitiloista käytettäisiin ja sitä mielellään katsottaisiin. Esityksen syvälinen tarkoitus toteutuu silloin, kun se herättää katsojan pohtimaan kirkon uskonnollisen sanoman merkitystä omassa elämässään.

LÄHTEET

- Ahonen, H. 2000. Musiikki sanaton kieli, musiikkiterapian perusteet. Vantaa: Tummavuoren Kirjapaino Oy.
- Ahonen-Eerikäinen, H. 1999. Samalle aaltopituudelle. Tampere: Tammer-Paino Oy.
- Aula, P. & Heinonen, J. 2004. Maine, menestystekijä. Porvoo: WS Bookwell Oy.
- Bergström, S. & Leppänen, A. 2003. Yrityksen asiakasmarkkinointi. Helsinki: Edita Prima Oy.
- Forsgård, P. 2004. Hyvä kuva, viestijän valokuvaopas. Tampere: Tammer-Paino Oy.
- Häyrynen, A. 1997. Sinisiä hetkiä 1, yömusiikkia cd-levyn esite. Naxos.
- Juholin, E. 2004. Communicare! Viestintä strategiasta käytäntöön. Hämeenlinna: Karisto Oy.
- Kajaanin seurakunnan toimintasuunnitelma. 2007. Kajaanin seurakunta.
- Kauppinen, J., Särkiö, R. & Hiilamo, H. 2006. Seurakunnan luottamushenkilön käsikirja. Helsinki: Edita Prima Oy.
- Keränen, V., Lamberg, N. & Penttinen, J. 2003. Julkaisu & kuvankäsittely. Porvoo: WS Bookwell.
- Keränen, V., Lamberg, N. & Penttinen, J. 2005. Digitaalinen media. Porvoo: WS Bookwell.
- Koli, A. & Karhula, M. 2007. Digikuvaus & seniori. Saarijärvi: Saarijärven Offset Oy.
- Komulainen, T., Peltola, L., Perälä, M., Ranta, I., Ripatti, J., Särkiö, R. & Tiensuu, K. 1998. Seurakuntalaisen käsikirja. Helsinki: Oy Edita Ab.
- Krons, M. 2005. Tosinainen tyylikirja. Jyväskylä: Gummerus Kirjapaino Oy.
- KT. 2007. Lähes 35 000 jätti kirkon viime vuonna. Kotimaa lehti 22.2.2007, 7.
- Kuusela, H. 1998. Markkinoinnin haaste, näkymätön näkyväksi. Porvoo: WSOY.
- Laine, A., Ruishalme, O., Salervo, P., Sivén, T. & Välimäki, P. 1999. Opi ja ohjaa sosiaali- ja terveysalalla. Porvoo: WSOY.
- Lindqvist, J-E. 1997. Sinisiä hetkiä 1, yömusiikkia cd-levyn esite. Naxos.
- Loiri, P. & Juholin, E. 1999. Huom! Visuaalisen viestinnän käsikirja. Jyväskylä: Gummerus Kirjapaino Oy.
- Lämsä, E. 1997. Kainuun kirkot. Raahen Kirjapaino Oy.
- Mclean, I. 1991. Mozart, Wolfgang Amadeus Mozart 1756 - 1791. Helsinki: Kustannusosakeyhtiö Tammi.
- Nordström, S. 1997. Kaikki musiikista. Porvoo: WSOY - Kirjapainoyksikkö.

- Oikarinen, L. 2007. Sitoutuneet, vieraantuneet ja pettyneet.
Kajaanin seurakuntalehti 19.1.2007, 2.
- Opiskelijan olohuoneessa. 2007. Kajaanin seurakuntalehti 28.9.2007, 6.
- Paananen, J. Tietotekniikan peruskirja. 2001. Porvoo: WS Bookwell Oy.
- Pettersson, A. M. 2007. Kotia etsimässä. Kajaanin seurakuntalehti 20.4.2007, 3.
- Pohjola, J. 2003. Valaistus ja värit sisustussuunnittelussa. Jyväskylä:
Gummerus Kirjapaino Oy.
- Prashning, B. 2000. Erilaisuuden voima, opetustyyli ja oppiminen. Juva: WS Bookwell Oy.
- Rihlana, S. 1997. Värioppi. Tampere: Tammer-Paino Oy.
- Rihlana, S. 2000. Valaistus ja värit sisustussuunnittelussa. Hämeenlinna: Karisto Oy.
- Rope, T. 2005. Markkinoinnilla menestykseen. Hämeenlinna: Karisto Oy.
- Rytkönen, J. 2007. Rippikoulu luo pysyviä mielikuvia. Kotimaa lehti 4.10.2007, 3.
- Salovaara, J. 2005. Näytä hyvältä, pukeutumisopas naiselle. Keuruu: Otavan Kirjapaino Oy.
- Siukosaari, A. 2002. Yhteisöviestinnän opas. Helsinki: Hakapaino.
- Tiila, S. 2003. Huivi asusteena, 50 tapaa solmia huivi -opas värien ja tyylin maailmaan.
Jyväskylä: Gummerus Kirjapaino Oy.
- Tornivaara, S-M. 2007. Yhteys patkii, nuori aikuinen seurakunnan jäsenenä. Kirkkopalvelut.
- Trainer, K. 2003. Step by step, Microsoft PowerPoint versio 2002. Helsinki: Edita Prima Oy.
- Uimonen, T. 2003. Taitoa tekijälle, tehoa teksteihin, opas tiedottavaan kirjoittamiseen.
Tampere: Tammer-Paino Oy.
- Unkari-Virtanen, L. 1997. Klassisen musiikin helmet, menneisyyden kaikuja cd-levyn
esitekirja. IMP BV/Skandinavisk Press AB/Mestarikustannus Oy MCMXCIX.
- Viitanen, A. 2003. Visuaalisen markkinoinnin suunnittelu yrityskuvan rakentamisessa. Turku:
Turun kaupungin painatuspalvelut.
- Vuokko, P. 2003. Markkinointiviestintä, merkitys, vaikutus ja keinot. Porvoo:
WS Bookwell Oy.
- Vuorinen, I. 1993. Tuhat tapaa opettaa. Vammala: Vammalan Kirjapaino Oy.
- Wiio, O.A. 2000. Viestinnän tietotekniikkaa ja esitysviestintää. Tampere: Tammer-Paino.

WWW-SIVUT

Helsingin kaupunginkirjasto <http://www.lib.hel.fi/Page/>

2b0647e9-3e0e-44ca-86e0-4eb6291a8b03.aspx (Luettu 15.10.2007)

Joutenlammen kurssikeskus <http://www.joutenlampi.fi/index.html> (Luettu 22.9.2007)

- Joutenlammen kurssikeskus <http://www.joutenlampi.fi/kokoukset.html> (Luettu 22.9.2007)
- Joutenlammen kurssikeskus <http://www.joutenlampi.fi/leirit.html> (Luettu 22.9.2007)
- Joutenlammen kurssikeskus <http://www.joutenlampi.fi/perhejuhlat.html> (Luettu 22.9.2007)
- Kajaanin seurakunta http://www.kajaaninseurakunta.fi/ajankohtaista/index.asp?alue_id=9&alue=ajankohtaista (Luettu 22.9.2007)
- Kajaanin seurakunta http://www.kajaaninseurakunta.fi/kasvatus/index.asp?alue_id=18&alue=kasvatus (Luettu 22.9.2007)
- Kajaanin seurakunta http://www.kajaaninseurakunta.fi/kirkkoherranvirasto/index.asp?alue_id=8&alue=kirkkohvirasto&oid=4 (Luettu 22.9.2007)
- Kajaanin seurakunta http://www.kajaaninseurakunta.fi/perustietoa/index.asp?alue_id=1 (Luettu 22.9.2007)
- Kajaanin seurakunta http://www.kajaaninseurakunta.fi/toimitilat/index.asp?alue_id=35&alue=toimitilat (Luettu 22.9.2007)
- Kajaanin seurakunta http://www.kajaaninseurakunta.fi/toimitukset/index.asp?alue_id=2&alue=toimitukset (Luettu 22.9.2007)
- Microsoft <http://office.microsoft.com/fi-fi/powerpoint/HA012303051035.aspx>
(Luettu 15.10.2007)
- Tekijänoikeus ja kuvat [www:ssä http://www.digicamera.net/armi/w3kurs/tekoik.htm](http://www.ssähttp://www.digicamera.net/armi/w3kurs/tekoik.htm)
(Luettu 22.9.2007)

Kajaanin seurakunnan toimitilarakennukset aluejaon mukaan

Vuohengin alue

*Puistolantie
seurakuntakoti*

© Kari Niissinen

*Karoliinan
Kamari*

© Kari Niissinen

Linnantauksen alue

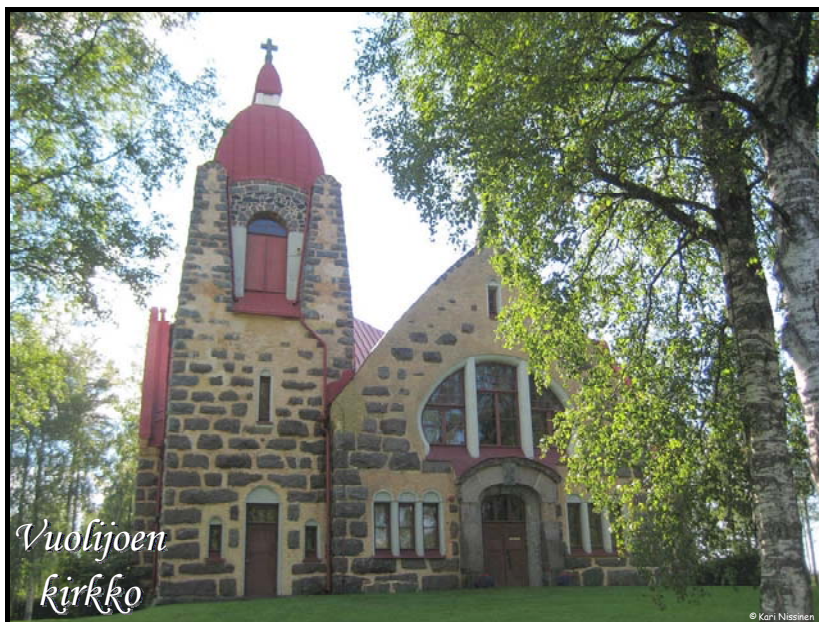

Lehtikankaan alue

Vuolijoen alue

Tämä on liite 2.